

Pamiętamy...

Tym jednym słowem można byłoby podsumować obchody 80. rocznicy rozstrzelania obywateli ziemi ksiąskiej i dołskiej. 8 dekad wcześniej 20 października na ksiąskim rynku odbyła się egzekucja 17 osób, które stały się ofiarami akcji Tannenberg. Eliminacja elit w Wielkopolsce i w innych częściach naszego kraju pochłoneła wiele ofiar. Fikcyjny powód, fikcyjny sąd, prawdziwe zabójstwo... W podobny sposób swoje życie zakończył także pochodzący z Zawór Maksymilian Cygański, obrońca Poczty Polskiej w Gdańsku, którego rozstrzelani 5 października 1939 r.

Prelekcja zamiast kazania

Upamiętnienie tych smutnych wydarzeń rozpoczęło się od mszy św. w kościele pw. św. Mikołaja w Książu Wlkp. Zamiast kazania dr Marek Rezler przybliżył temat nie tylko samego wydarzenia, ale i okoliczności, które przyczyniły się do tego, że Niemcy koniecznie chcieli pozbyć się wybitnych polskich jednostek oraz w jaki sposób likwidowali niewygodnych dla siebie obywateli polskich.

O oprawę muzyczną w czasie mszy św. zadbał chór Consensus. Po niej wszyscy uczestnicy na czele z Mażoretkami i Orkiestrą Dętą przemaszerowali na rynek, gdzie rozpoczęły się oficjalne uroczystości upamiętniające wszystkich niewinnie straconych synów ziemi ksiąskiej i dołskiej. Głos zabrali wówczas: Burmistrz Książa Wlkp. Teofil Marciniak, Burmistrz Miasta i Gminy Dołsk Barbara Wierzbińska oraz Poseł na Sejm Witold Czarnecki, który odczytał list od Prezesa Rady Ministrów. Następnie cała trójka złożyła symboliczne wiązanki pod pomnikiem rozstrzelanych.

Zjednoczeni w smutku i pamięci

Oprócz samorządu i mieszkańców gminy Książ Wlkp. w obchodach nie zabrakło przedstawicieli gminy Dołsk, która była

współorganizatorem rocznicowych obchodów. Ważny był liczny udział i bardzo duże zaangażowanie potomków rodzin rozstrzelanych pochodzących z obu gmin.

Na ksiąskim rynku ustawiony został kulochwyt, na którym powieszone zostały wizerunki bohaterów ziemi ksiąskiej i doleskiej z 1939 r. Wystawa „Niewinnie straceni...” to artystyczna interpretacja artysty grafika Marcina Krobskiego. Minimalistyczna kolorystyka i forma miały na celu zwrócenie uwagi odbiorcy na te postaci i ich tragizm. Zatrzymanie się na moment i poświęceniu uwagi temu, co ważne, a zarazem ulotne. Wśród tych wizerunków jeden różnił się od pozostałych. Wykonała go Elżbieta Kidacka, a przedstawiona postać to Maksymilian Cygański.

Śpiewem, muzyką, obrazem i tańcem

Uczestnicy obchodów usłyszeli krótki recital mieszkańców Książa Wlkp. muzyków i absolwentów Akademii Muzycznej w Poznaniu: Anity Szymanowskiej i Mariusza Ślaskiego.

Obejrzeli również przejmujące widowisko artystyczne, przygotowane przez młodzież Szkoły Podstawowej w Masłowie. Głównym reżyserem była Beata Szafraniak, a przy tworzeniu spektaklu pomagały jeszcze: Anita Towarek i Magdalena Socha. W tej niecodziennej inscenizacji w formie pantominy, bez słów, ale za to w bardzo sugestywny sposób, młodzi aktorzy pokazali tragizm dzieci oraz dorosłych, którzy żyli i zginęli w czasie II wojny światowej.

Nie mniejsze wrażenie na odbiorcach wywarła animacja, w której wykorzystano nowoczesne techniki laserowe. „Niewinnie straceni...” to projekt, którego pomysłodawcą było Koło Gospodyń Wiejskich Gogolewo – Świączyń, a dofinansowany został ze środków gminy Książ Wlkp.

Zwieńczeniem niedzielnych obchodów był przemarsz na cmentarz, gdzie przy zbiorowej mogile odczytano Apel Pamięci, pomodlono się za ofiary niemieckich zbrodni oraz złożono znicze i

kwiaty.

Patronat honorowy nad 80. rocznicą rozstrzelenia mieszkańców ziemi ksiąskiej i dołskiej objął Instytut Pamięci Narodowej w Poznaniu.

Trochę organizacyjnej statystyki:

* Dowódcą uroczystości był komendant Kurkowego Bractwa Strzeleckiego im. Bohaterów Wiosny Ludów w Książu Wlkp. – Mariusz Wojciechowski

* Wartę honorową przy pomniku rozstrzelanych wystawiła Grupa Rekonstrukcyjna „Kosynierzy” w składzie:

- Dariusz Horała
- Bogdan Lewandowicz
- Robert Frąckowiak
- Rafał Grajek

* Wartę honorową przed uroczystościami wystawiono również przy mogile rozstrzelanych na cmentarzu parafialnym w Książu Wlkp. i reprezentowana była przez Młodzieżową Grupę Rekonstrukcyjną Kosynierzy ze Szkoły Podstawowej w Książu Wlkp. im. Wiosny Ludów.

* Flagi: Polski oraz Książa Wlkp. na maszty wciągnęli:

1. Poczet flagowy Ochotniczej Straży Pożarnej w Książu Wlkp. w składzie:

- Mieczysław Żółtowski
- Dariusz Koczorski
- Radosław Leśniak

2. Poczet flagowy Kurkowego Bractwa Strzeleckiego im. Bohaterów Wiosny Ludów w Książu Wlkp. w składzie:

- Roman Pelczyk
- Przemysław Józiak
- Leszek Ignaszak

* W uroczystościach wzięły udział następujące poczty sztandarowe:

- Koła Pszczelarzy w Książu Wlkp.
- Szkoły Podstawowej im. Wiosny Ludów w Książu Wlkp.
- Szkoły Podstawowej im. Arb. A. Baraniaka w Mchach
- Szkoły Podstawowej im. Powstańców Wielkopolskich w Chwałkowie Kośc.
- Niepublicznej Ośmioletniej Szkoły Podstawowej im. Ks. Prałata Piotra Wawrzyniaka w Chrzastowie
- Szkoły Podstawowej im. J. Kusocińskiego w Dołsku
- Szkoły Podstawowej im. Jana Brzechwy w Masłowie
- Nadleśnictwa Piaski
- OSP Chrzastowo
- OSP Mchy
- OSP Książ Wlkp.
- Polskiego Stronnictwa Ludowego
- Kurkowego Bractwa Strzeleckiego im. Bohaterów Wiosny Ludów w Książu Wlkp.
- Koła Wędkarskiego PZW nr 18 w Książu Wlkp.
- Chóru CONSENSUS
- Koła Łowieckiego Knieja
- Powstańców Wielkopolskich
- Kurkowego Bractwa Strzeleckiego w Dołsku